

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
ul. Kościuszki 78/82, 10-959 Olsztyn

Kontakt: e-mail: sekretariatUSOls@stat.gov.pl
tel. 89 524 36 66
faks 89 524 36 67

Internet: www.stat.gov.pl/olsz

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W SIERPNIU 2013 R.

Nr 8/2013

opublikowany 24.09.2013

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2013 r. było niższe niż przed miesiącem, jak i przed rokiem.
- W końcu sierpnia br. liczba bezrobotnych była niższa od notowanej w poprzednim miesiącu, wyższa natomiast niż w sierpniu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 20,2% i pozostała bez zmian w porównaniu do lipca br., była natomiast wyższa niż rok temu.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. zmalało w stosunku do poprzedniego miesiąca, wzrosło natomiast w porównaniu do sierpnia ub. roku.
- Ceny żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego oraz mleka w skupie były wyższe niż przed rokiem, a zbóż i żywca rzeźnego wołowego niższe. Ceny targowiskowe jęczmienia i ziemniaków jadalnych były wyższe w porównaniu z sierpniem 2012 r., a pszenicy, owsa, prosiąt na chów i żywca wieprzowego niższe. W skali miesiąca wzrosły ceny skupu żywca rzeźnego wieprzowego i mleka, a spadły ceny zbóż, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego. W porównaniu z lipcem 2013 r. na targowiskach odnotowano wzrost cen prosięcia na chów oraz spadek cen zbóż i ziemniaków jadalnych. Polepszyły się uwarunkowania chowu trzody chlewnej.
- Produkcja sprzedana przemysłu kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 0,8%). Produkcja budowlano-montażowa spadła o 23,1% w stosunku do ub. roku.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była mniejsza niż w sierpniu ub. roku (o 48,8%). Mieszkania przekazali: inwestorzy indywidualni, budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem i budownictwo zakładowe.
- W porównaniu z sierpniem ub. roku wystąpił spadek sprzedaży detalicznej (o 8,3%) i hurtowej (o 29,1%).

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy.....	4
Wynagrodzenia.....	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	10
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe.....	18
Rynek wewnętrzny	20
Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim	22

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczbę względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

np.:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

np.:

Kreska (–) –	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.) –	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x) –	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*) –	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ) –	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo warmińsko-mazurskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Olsztynie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

W sierpniu br. w porównaniu do analogicznego miesiąca ub. roku zaobserwowano spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przy jednoczesnym wzroście liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia rejestrowanego.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 136,0 tys. osób, tj. o 0,8% niższym niż przed rokiem (w sierpniu ub. roku – spadek o 0,8%).

W porównaniu do sierpnia ub. roku zatrudnienie zmalało m.in. w budownictwie (o 12,0%), pozostałej działalności usługowej (o 9,2%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,7%). W ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia nastąpił m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 79,3%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,1%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2013		I–VIII 2013	
	w tys.	VIII 2012 = 100	w tys.	I–VIII 2012 = 100
O g ó ł e m	136,0	99,2	136,1	99,0
w tym:				
Przemysł	76,4	97,6	76,1	96,9
w tym przetwórstwo przemysłowe	69,7	97,4	69,5	96,5
Budownictwo	13,0	88,0	12,8	87,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	19,7	94,3	19,7	94,1
Transport i gospodarka magazynowa	5,0	101,6	5,0	99,1
Zakwaterowanie i gastronomia	2,9	98,6	2,8	96,6
Informacja i komunikacja	0,9	101,9	1,0	105,7
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	99,4	2,3	98,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	2,0	95,9	2,0	99,5
Administrowanie i działalność wspierająca	8,3	179,3	8,8	191,1

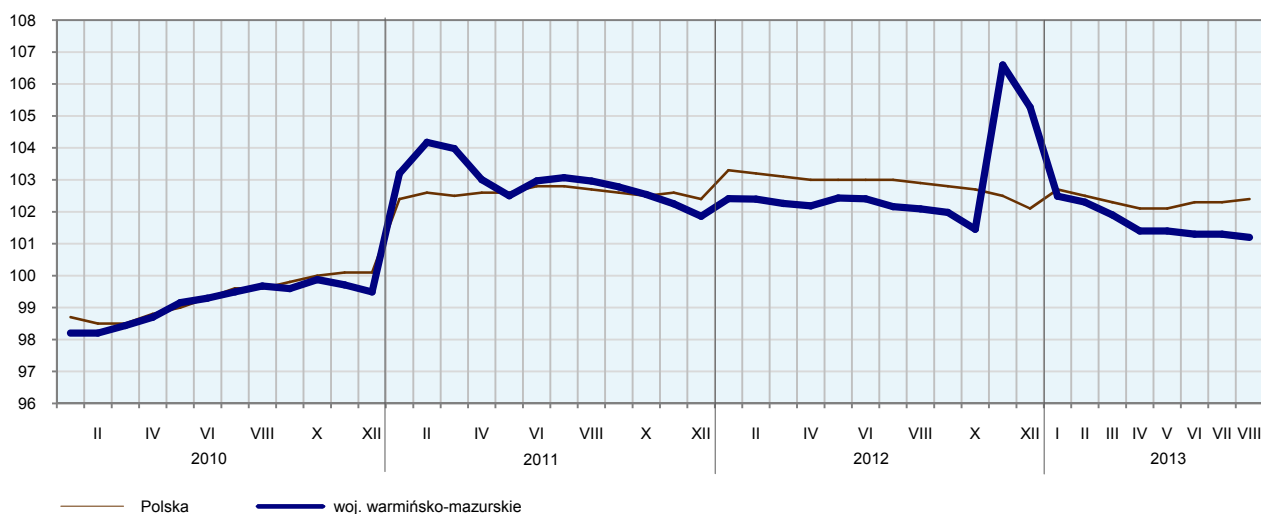
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do lipca 2013 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się (o 0,1%), a spadek zaobserwowano m.in. w informacji i komunikacji (o 0,9%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 0,7%). Wzrost natomiast wystąpił m.in. w górnictwie i wydobywaniu oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (po 0,4%).

W okresie styczeń–sierpień 2013 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 136,1 tys. osób i było niższe (o 1,0%) niż w analogicznym okresie 2012 r. W skali roku zmalało zatrudnienie m.in. w budownictwie (o 12,2%), pozostałej działalności usługowej (o 7,5%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,9%), wzrosło natomiast m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 91,1%) oraz informacji i komunikacji (o 5,7%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

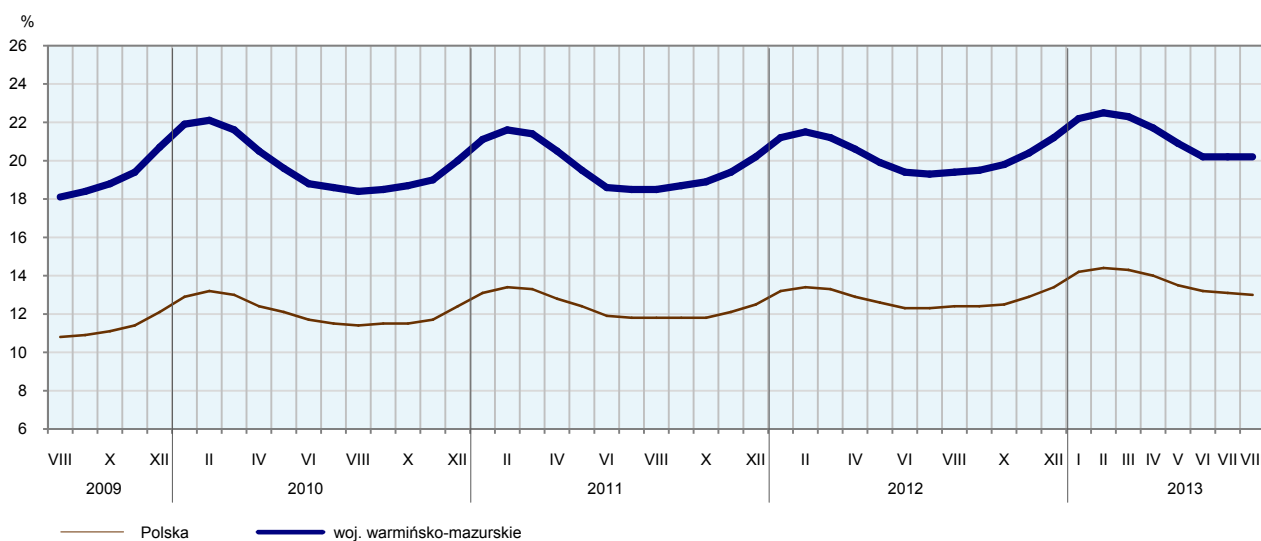
W końcu sierpnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 107,1 tys. osób i była niższa o 0,2 tys. osób (tj. o 0,2%) niż w poprzednim miesiącu i o 5,0 tys. osób (tj. o 4,9%) wyższa niż w sierpniu ub. roku. Kobiety stanowiły 52,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 53,9%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2012	2013	
		VII	VIII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	102,1	107,3	107,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,9	13,4	10,7
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,0	13,6	10,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %..	19,4	20,2	20,2

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

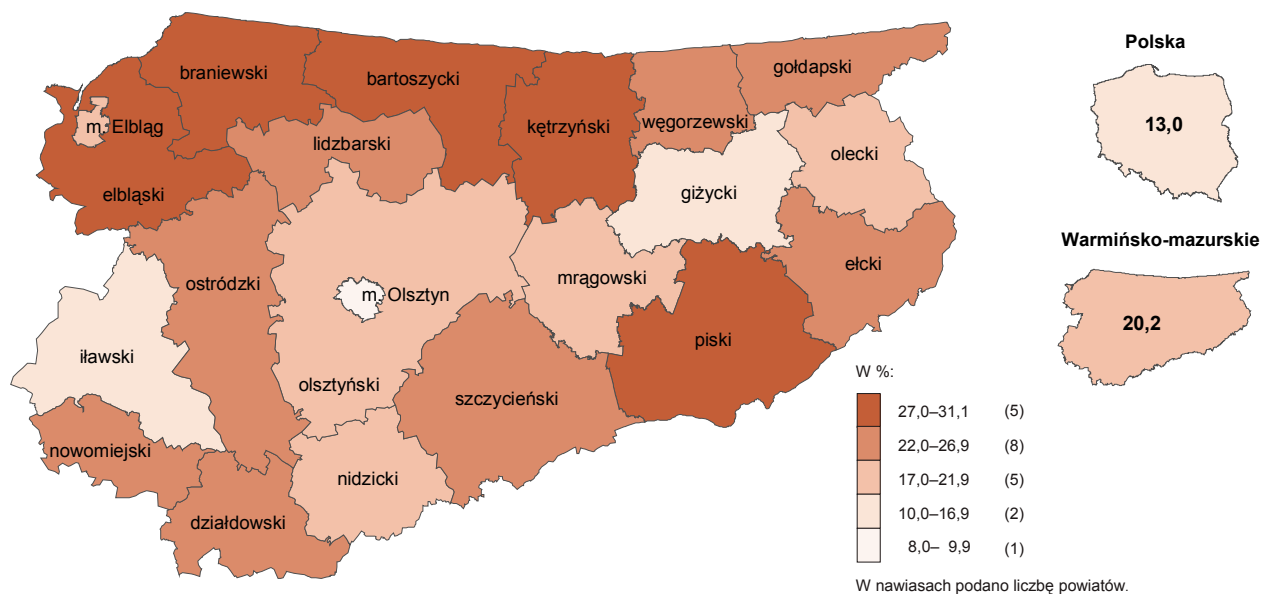

W sierpniu 2013 r. **stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie 20,2% i była taka jak przed miesiącem oraz o 0,8 p. proc. wyższa niż przed rokiem. Stopa bezrobocia w województwie była nadal najwyższa w kraju.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały piski (31,1%, wobec 30,6% w sierpniu ub. roku), braniewski (30,6%, wobec odpowiednio 28,0%), bartoszycki (28,9%, wobec odpowiednio 28,7%), elbląski (27,9%, wobec odpowiednio 25,9%) i kętrzyński (27,8%, wobec odpowiednio 27,2%), a o najniższej – Olsztyn (8,1%, wobec odpowiednio 7,6%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2013 R.

Stan w końcu sierpnia

W sierpniu 2013 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 10,7 tys. osób bezrobotnych, tj. o 20,5% mniej niż przed miesiącem i o 2,3% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem wzrósł w stosunku do sierpnia ub. roku (o 3,5 p. proc. do 84,8%). Zmniejszył się udział osób dotychczas niepracujących (o 1,0 p. proc. do 19,9%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 2,0.

W sierpniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 10,8 tys. osób, tj. mniej o 20,0% niż w lipcu br. i o 8,5% więcej niż rok temu. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4,8 tys. osób (przed rokiem 4,0 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych wzrósł o 4,0 p. proc. w porównaniu z sierpniem 2012 r. (do 44,1%). Spośród osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 0,8 p. proc. do 9,7%), zmniejszył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 5,2 p. proc. do 26,6%).

W końcu sierpnia br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 88,4 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zwiększył się w porównaniu z rokiem ubiegłym (o 1,5 p. proc. do 82,6%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu sierpnia br. stanowili 92,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 92,1%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 0,1 p. proc. do 53,6%). Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,1 p. proc. do 18,6%) oraz osób bez doświadczenia zawodowego (o 1,2 p. proc. odpowiednio do 22,9%).

Zwiększył się natomiast udział osób powyżej 50 roku życia (o 1,3 p. proc. do 23,0%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,7 p. proc. odpowiednio do 29,7%).

W porównaniu do sierpnia ub. roku wzrosła liczba bezrobotnych w większości wymienionych kategorii m.in. osób po 50 roku życia (o 11,3%), osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 7,8%), osób bez kwalifikacji zawodowych (o 7,6%) oraz niepełnosprawnych (o 6,4%).

Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

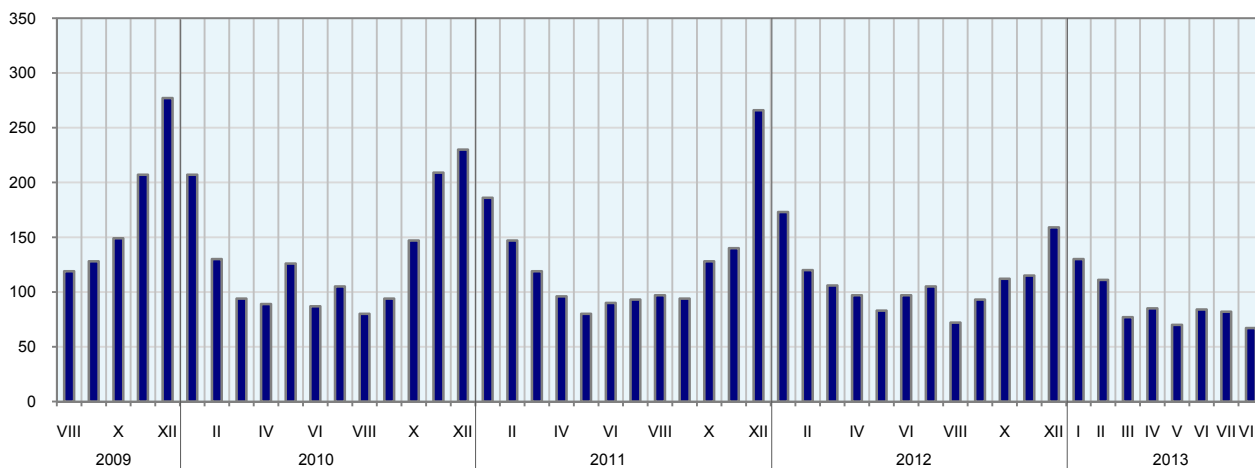
Wyszczególnienie	VIII 2012	2013	
		VII	VIII
	w % ogółem		
Do 25 roku życia	20,3	18,6	18,6
Długotrwale ^a	53,7	53,1	53,6
Powyżej 50 roku życia.....	21,7	22,9	23,0
Bez kwalifikacji zawodowych	29,0	29,5	29,7
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia.....	11,7	11,9	12,0
Niepełnosprawni	5,5	5,5	5,6

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W sierpniu br. do urzędów pracy zgłoszono 3,7 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 0,3 tys. ofert mniej niż przed miesiącem i o 0,6 tys. ofert więcej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 67 bezrobotnych (przed miesiącem 82, przed rokiem 72).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu sierpnia br. 5 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 127 pracowników (przed rokiem odpowiednio 13 zakładów, 229 pracowników).

WYNAGRODZENIA

W sierpniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3037,19 zł i było o 2,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 2,7%).

W porównaniu do sierpnia ub. roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 17,2%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 11,0%) oraz obsłudze rynku

nieruchomości (o 7,0%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,7%), budownictwie (o 1,8%), administrowaniu i działalności wspierającej oraz transporcie i gospodarce magazynowej (po 1,3%).

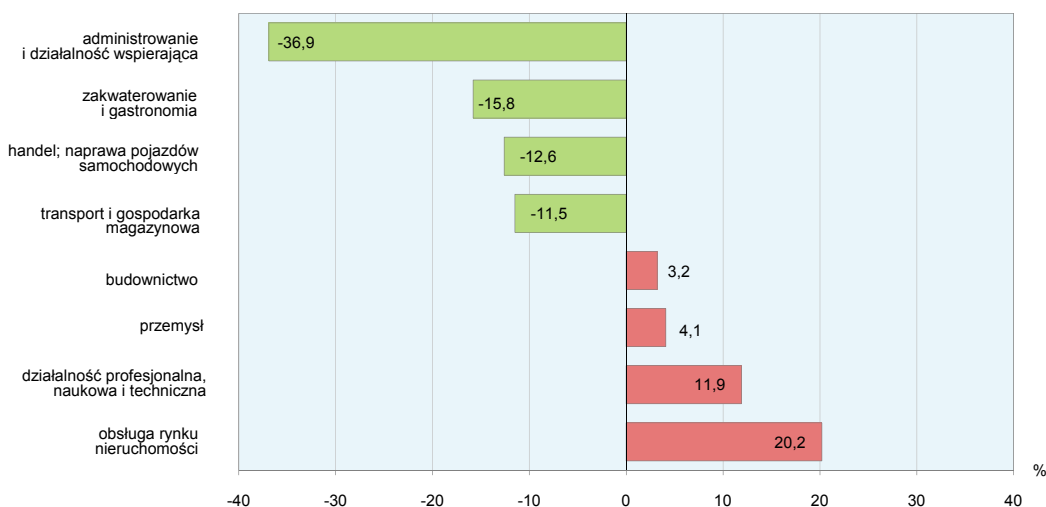
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2013		I–VIII 2013	
	w zł	VIII 2012 = 100	w zł	I–VIII 2012 = 100
O g ó ł e m	3037,19	102,3	3024,01	102,9
w tym:				
Przemysł	3161,01	104,3	3162,70	104,9
w tym przetwórstwo przemysłowe ..	3120,13	104,5	3121,50	105,1
Budownictwo	3134,80	98,2	3054,53	100,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2653,48	102,6	2569,28	103,0
Transport i gospodarka magazynowa..	2687,70	98,7	2673,82	101,3
Zakwaterowanie i gastronomia	2556,26	103,6	2519,57	105,2
Informacja i komunikacja	3956,20	102,9	4005,24	103,3
Obsługa rynku nieruchomości	3651,01	107,0	3660,98	103,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	3399,75	101,1	3413,41	99,6
Administrowanie i działalność wspierająca	1916,16	98,7	1999,98	103,2

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do lipca 2013 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia zmalały (o 1,1%) m.in. w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 4,7%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 2,9%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,7%), wzrosły natomiast m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 9,9%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 8,3%).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W WYBRANYCH SEKCJACH PKD OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE W SIERPNIU 2013 R.

W sierpniu br. wyższe wynagrodzenia w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw otrzymali zatrudnieni m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 20,2%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,9%).

W okresie styczeń–sierpień 2013 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie 3024,04 zł, tj. o 2,9% wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2012 r. W skali roku najbardziej wzrosły wynagrodzenia m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 8,5%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,2%). Zmalało m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 1,1%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,4%).

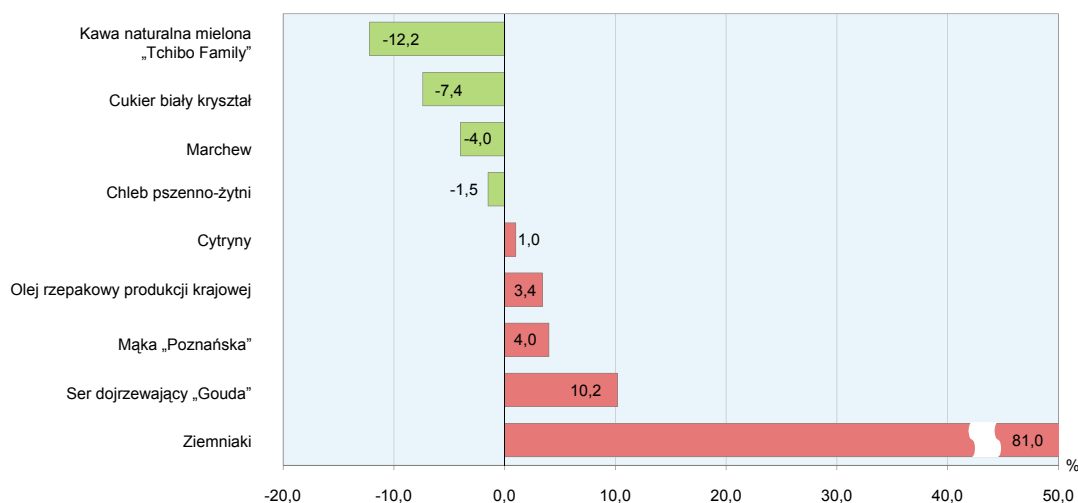
**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

CENY DETALICZNE

Ceny artykułów żywnościowych w sierpniu br. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wykazywały zróżnicowane tendencje. Z grupy „pieczywo i produkty zbożowe” najbardziej wzrosła cena mąki pszennej „Poznańskiej” (o 4,0%) i bułki pszennej (o 2,4%). Cena ryżu zmniejszyła się o 1,7%, a chleba o 1,5%.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W SIERPNIU 2013 R.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za niektóre rodzaje mięsa i wędliny. Największy wzrost odnotowano dla cen mięsa wołowego z kością – rostbef (o 0,6%). Obniżyła się cena mięsa wieprzowego

z kością – schab środkowy (o 6,2%) i wołowego bez kości (o 3,8%). Cena szynki wieprzowej gotowanej wzrosła o 8,8%.

W grupie „mleko i sery” największy wzrost cen dotyczył głównie sera dojrzewającego „Gouda” (o 10,2%), sera twarogowego (o 5,9%) i mleka krowiego o zawartości 3,2%–3,5% tłuszczu (o 4,9%).

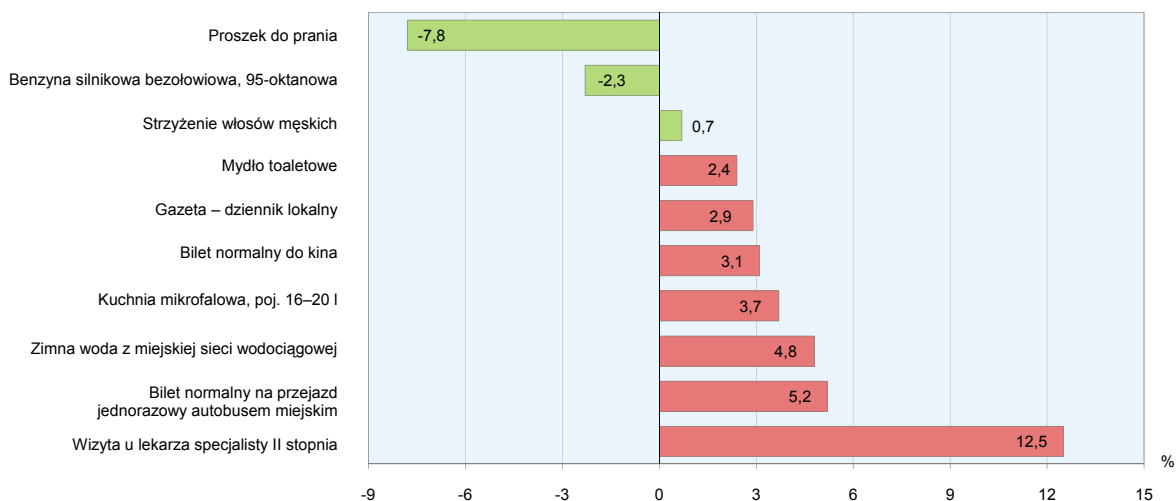
Najwyższy wzrost w grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wykazała cena masła (o 5,9%), oleju rzepakowego (o 3,4%) i margaryny (o 2,4%). W stosunku do poprzedniego roku cena jaj kurzych obniżyła się o 3,1%.

W grupie „owoce i warzywa” w sierpniu br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku więcej płacono za ziemniaki (o 81,0%) i cebulę (o 53,6%). Mniej płacono za marchew (o 4,0%).

Wśród pozostałych artykułów wzrostem charakteryzowały się ceny soku pitnego jabłkowego (o 1,6%) i herbaty „Madras” (o 1,4%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W SIERPNIU 2013 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W sierpniu br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku wzrosły ceny za użytkowanie mieszkania. Zanotowano wzrost opłat za pobranie wody zimnej z sieci wodociągowej (o 4,8%) oraz za podgrzanie wody dla gospodarstwa domowego (o 2,7%).

W sierpniu br. można było zapłacić mniej za benzynę silnikową bezołowiową 95-oktanową (o 2,3%). Pasażerowie komunikacji miejskiej płacili więcej za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim (o 5,2%). Wzrosła cena biletu do kina (o 3,1%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w sierpniu br. w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku przeciętne ceny zbóż w skupie były niższe. Natomiast na targowiskach wyższe były ceny jęczmienia, a niższe pszenicy i owsa. Cena żywca rzeźnego wołowego w skupie była niższa niż przed rokiem, a żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego oraz mleka wyższa. Ceny prosięcia na chów i żywca wieprzowego na targowiskach były niższe. W porównaniu z lipcem 2013 r. niższe były ceny zbóż w skupie i na targowiskach. Ceny skupu żywca rzeźnego wieprzowego i mleka były wyższe, natomiast żywca rzeźnego wołowego i drobiowego niższe. Ceny targowiskowe prosięcia na chów były wyższe w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej po raz pierwszy w tym roku ukształtował się na poziomie przekraczającym 7,0.

W sierpniu 2013 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 17,7°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 0,8°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 35,7°C (Olsztyn), a minimalna 5,7°C (Kętrzyn). Średnia suma opadów atmosferycznych (prawie 60 mm) stanowiła 86% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 12 do 14.

Sierpień charakteryzował się upalną, słoneczną pogodą, sprzyjającą zbiorom rzepaku i zbóż. Opady deszczu były krótkotrwałe, na ogół o charakterze burzowym. Przerywały one prace żniwne tylko na krótki okres. Żniwa przebiegały sprawnie, a pogoda pozwalała na pozyskanie dobrej jakości ziarna. Lokalnie brakowało wilgoci roślinom okopowym oraz uprawom warzyw.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–VIII 2013		VIII 2013		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	VIII 2012 = 100	VII 2013 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	171,9	83,2	146,4	83,0	574,1
w tym:					
pszenica.....	101,5	86,8	85,3	85,4	525,8
żyto	24,0	77,7	20,3	77,0	536,5

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec–sierpień 2013 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 16,8% niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Niższy był skup zarówno pszenicy (o 13,2%), jak i żyta (o 22,3%). W sierpniu br. po żniwach, dostawy zbóż do skupu były zwyczajowo znacznie większe niż przed miesiącem – łącznie skupiono 146,4 tys. t zbóż, tj. prawie 6-krotnie więcej niż w lipcu br. W porównaniu z sierpniem ub. roku odnotowano spadek podaży zbóż o 17,0%, przy czym pszenicy skupiono mniej o 14,6%, a żyta o 23,0%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–VIII 2013		VIII 2013		
	w tys. t	I–VIII 2012 = 100	w tys. t	VIII 2012 = 100	VII 2013 = 100
Żywiec rzeźny ^b	192,9	88,5	20,1	91,0	92,4
w tym:					
bydło (bez cieląt).....	8,2	106,4	0,8	113,9	118,7
trzoda chlewna.....	60,5	79,2	5,9	102,5	110,0
drób	123,6	92,7	13,4	85,9	85,3
Mleko ^c	512,9	97,1	72,9	99,2	97,6

^a W okresie lipiec–sierpień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, kozie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy o 11,5% niż w tym samym okresie ub. roku. Największy spadek odnotowano w skupie trzody chlewnej, a wzrost w podaży żywca wołowego. Skup drobiu był o 7,3% mniejszy niż w okresie styczeń–sierpień ub. roku. W sierpniu br. producenci z województwa warmińsko-mazurskiego dostarczyli do skupu 20,1 tys. t żywca rzeźnego, tj. mniej o 9,0% niż przed rokiem i o 7,6% niż przed miesiącem. Skup żywca wołowego i wieprzowego zwiększył się zarówno w skali miesiąca, jak i roku. Podaż drobiu i mleka zmniejszyła się w ujęciu rocznym i w skali miesiąca.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Elblągu, Kętrzynie i Olsztynie.

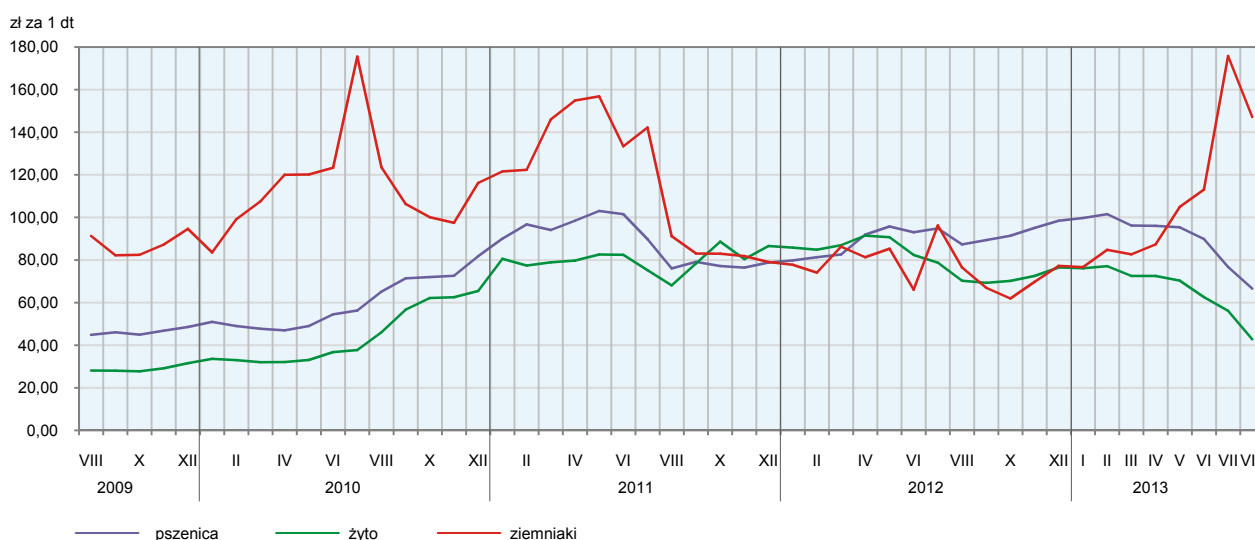
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VIII 2013			I–VIII 2013		VIII 2013			I–VIII 2013	
	zł	VIII 2012 = = 100	VII 2013 = = 100	zł	I–VIII 2012 = = 100	zł	VIII 2012 = = 100	VII 2013 = = 100	zł	I–VIII 2012 = = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica.....	66,61	76,3	86,8	83,18	95,6	90,15	95,5	93,7	99,51	106,6
żyto	42,78	60,9	76,2	58,73	78,3	58,86	x	87,9	72,86	84,0
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	87,50	175,0	x	77,75	112,1	147,12 ^c	192,3	83,7	109,03	135,6
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt).....	5,85	88,5	97,8	6,12	95,8	.	x	x	.	x
trzoda chlewna.....	5,97	105,4	104,7	5,32	97,0	5,00	92,1	100,0	5,07	90,8
drób	5,86	114,1	98,4	5,40	106,1	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.....	.	x	x	.	x	172,86	95,9	108,0	171,64	100,2
Mleko za 1 hl.....	134,04	117,2	101,5	129,99	108,0	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. *b* Na targowiskach – jadalne. *c* Ziemniaki wczesne.

W sierpniu br., przy wzroście podaży, producenci z województwa warmińsko-mazurskiego uzyskiwali niższe niż przed miesiącem ceny za dostarczoną do skupu pszenicę (o 13,2%). Także ceny uzyskiwane za żyto były niższe (o 23,8%). W obrocie targowiskowym spadła cena pszenicy o 6,3%, a żyta o 12,1%. Od maja 2013 r. utrzymała się tendencja spadkowa cen skupu pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Od września 2012 r. notowano spadek cen skupu żyta w porównaniu do cen ubiegłorocznych. Na targowiskach odnotowano spadek cen pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Średnia cena pszenicy w skupie była niższa od ubiegłorocznej o 23,7%, a na targowiskach o 4,5%, natomiast średnia cena skupu żyta była niższa o 39,1%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

W sierpniu br. w skupie **ziemniaków** zanotowano wzrost cen tego surowca. Średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 87,50 zł, tj. o 75,0% więcej niż w sierpniu ub. roku. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wczesnych wyniosła 147,12 zł/dt i w skali roku wzrosła prawie dwukrotnie, a w skali miesiąca obniżyła się o 16,3%.

**RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO
DO PRZECIĘTNYCH CEN JĘCZMIENIA NA TARGOWISKACH**

W sierpniu br. w skali miesiąca odnotowano wzrost **cen żywca wieprzowego** w skupie i brak zmian cen na targowiskach – w skupie za 1 kg tego surowca płacono 5,97 zł (więcej o 4,7%), a na targowiskach 5,00 zł. W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego były wyższe w skupie o 5,4%, natomiast w obrocie targowiskowym niższe o 7,9%.

Wzrost cen żywca wieprzowego w skupie przy jednoczesnym spadku cen jęczmienia na targowiskach, skutkował poprawą rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z lipcem br. W sierpniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 7,1 kg jęczmienia na targowiskach (przed rokiem wskaźnik wyniósł 6,8). Średnia cena za prosię przeznaczone do dalszego chowu wzrosła w skali miesiąca o 8,0% (do 172,86 zł/szt.), a w ujęciu rocznym spadła o 4,1%.

Pogłowie trzody chlewnej według stanu w końcu lipca 2013 r. kształtowało się następująco:

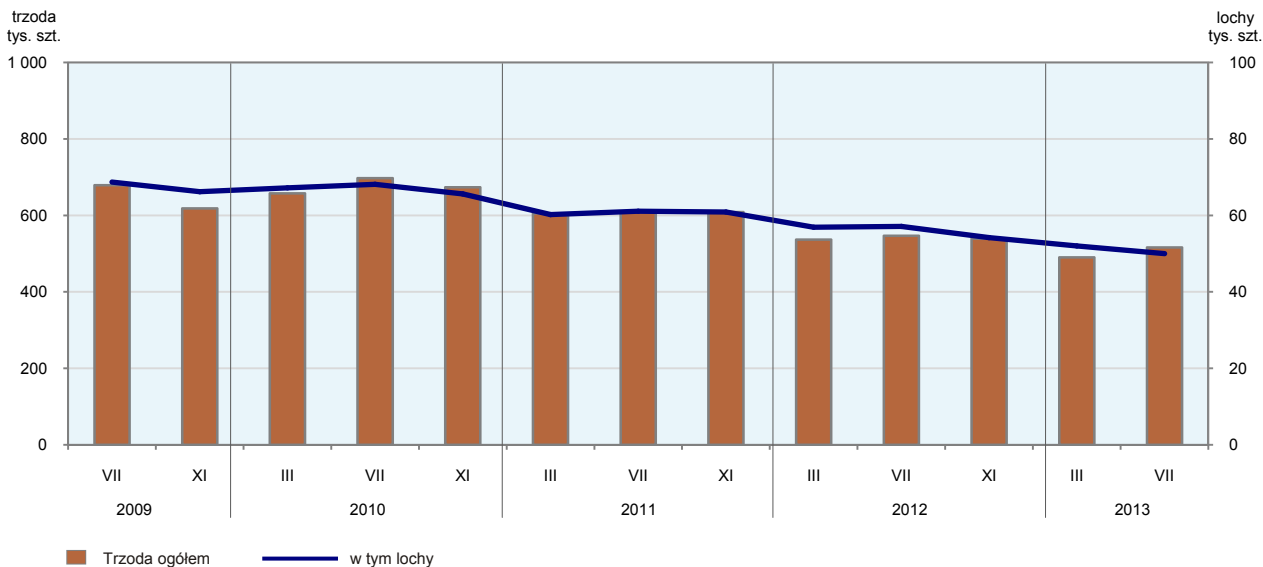
Wyszczególnienie	W sztukach	W odsetkach	VII 2012 = 100
O g ół e m.....	516232	100,0	94,4
Prosięta o wadze do 20 kg.....	131126	25,4	89,3
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg.....	135687	26,3	86,9
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:	249420	48,3	102,3
na ubój.....	198127	38,4	107,1
na chów.....	51293	9,9	87,3
w tym lochy.....	49999	9,7	87,6
w tym prośnie.....	33767	6,5	89,3

Wyniki reprezentacyjnego badania trzody chlewnej przeprowadzonego w końcu lipca 2013 r. wskazują na zmniejszenie stada trzody. Zmniejszyła się liczebność prawie wszystkich grup. W końcu lipca 2013 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 516,2 tys. sztuk i było o 5,6% mniejsze niż w lipcu ub. roku, jednak o 5,3% większe niż w marcu br. Pogłowie loch na chów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, utrzymało tendencję spadkową. W skali roku spadek liczby macior wyniósł 12,4%, w tym pogłowie loch prośnych zmniejszyło się o 10,7%. W porównaniu z wynikami badania z marca 2013 r. odnotowano spadek liczby loch ogółem o 3,8%, a stada loch prośnych o 1,3%. Pogłowie grup decydujących o wielkości produkcji, tj. warchlaków i trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (tuczników), w ujęciu rocznym zmniejszyło się łącznie o 2,2%, a w stosunku do marca br. wzrosło o 11,3%. Rozpatrując te grupy oddzielnie można stwierdzić, że w porównaniu z wynikami badań przeprowadzonych w omawianych okresach, pogłowie war-

chlaków zmniejszyło się o 13,1% w ujęciu rocznym, a w porównaniu do poprzedniego badania wzrosło o 7,9%. Natomiast pogłowie tuczników zwiększyło się o 7,1% w skali roku i o 13,8% w porównaniu do marca 2013 r. Stado prosiąt liczyło 131,1 tys. sztuk, tj. o 10,7% mniej niż w lipcu 2012 r. i o 4,3% mniej niż w marcu br.

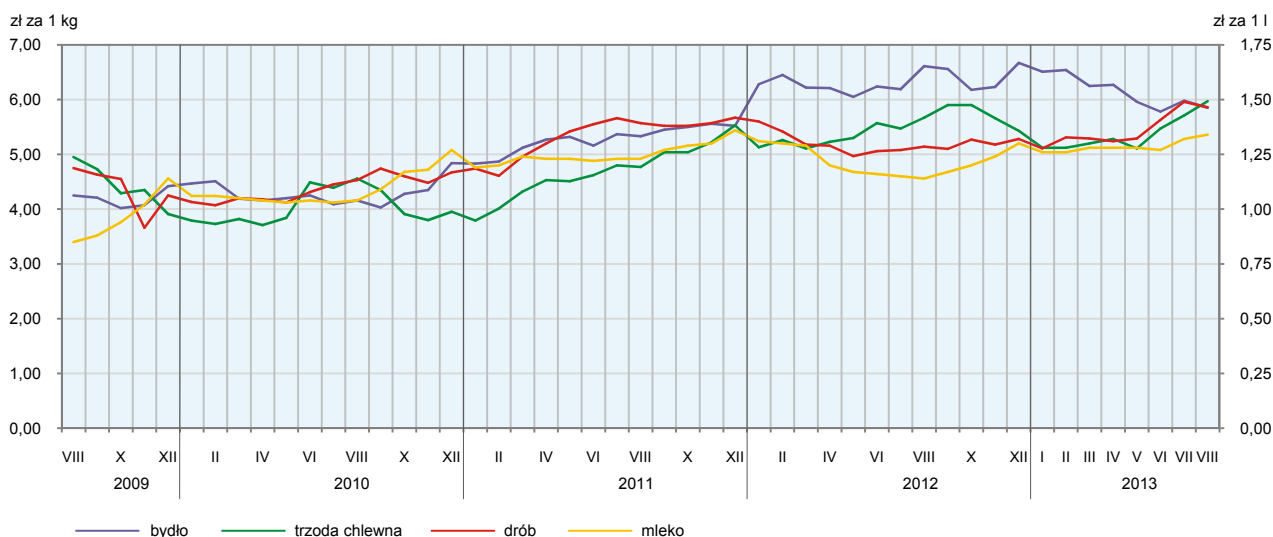
POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ

Stan w końcu miesiąca

W sierpniu br. podaż **żywca drobiowego** ukształtowała się na niższym poziomie w porównaniu zarówno do roku, jak i do miesiąca. Natomiast wzrosła cena tego surowca w ujęciu rocznym. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego (osiągając poziom 5,86 zł/kg) wzrosła w odniesieniu do sierpnia 2012 r. o 14,1%, natomiast w porównaniu z lipcem br. spadła o 1,6%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

W sierpniu br. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** w porównaniu do poprzedniego miesiąca spadła o 2,2%. W ujęciu rocznym utrzymała się obserwowana od maja 2013 r. tendencja spadkowa. W porównaniu z sierpniem ub. roku spadek wyniósł 11,5%.

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 512,9 mln l i był o 2,9% mniejszy niż w analogicznym okresie 2012 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 129,99 zł za 100 l, tj. o 8,0% wyższym

niż przed rokiem. W sierpniu br. dostawy mleka do skupu były mniejsze w ujęciu rocznym o 0,8%, a w ujęciu miesięcznym o 2,4%. Za 100 l mleka płacono średnio 134,04 zł, tj. o 17,2% więcej w porównaniu z sierpniem ub. roku i o 1,5% w porównaniu z lipcem 2013 r.

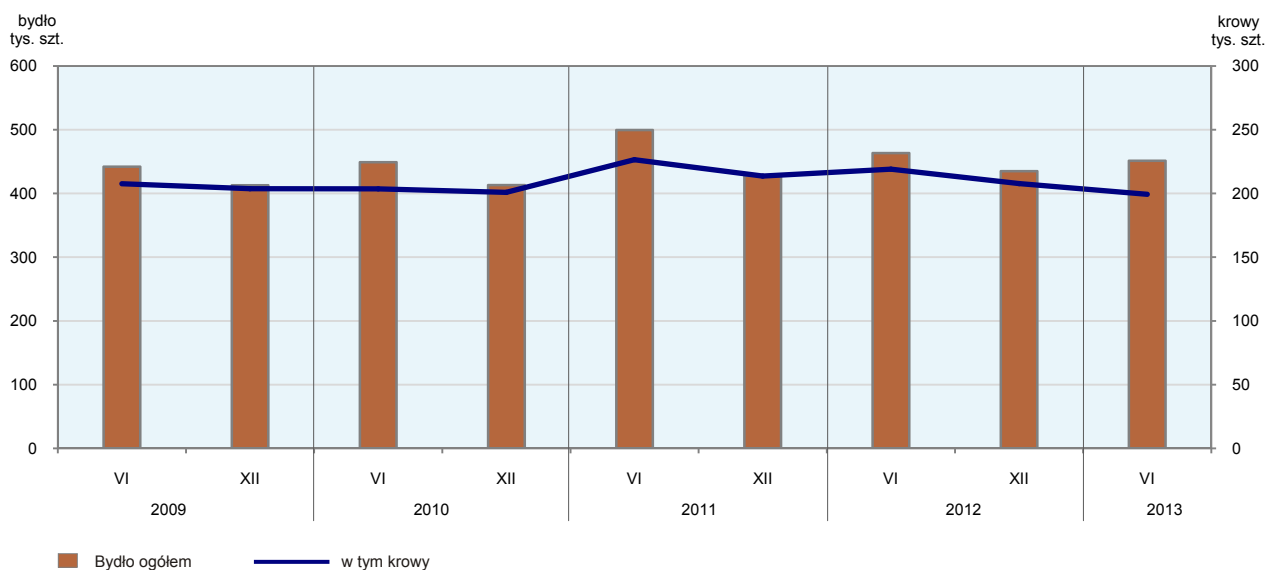
Pogłowie bydła według stanu w czerwcu 2013 r. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	W sztukach	W odsetkach	VI 2012 = 100
O g ó ł e m	451183	100,0	97,4
Cielęta w wieku poniżej 1 roku.....	121082	26,8	108,8
Młode bydło w wieku 1–2 lat.....	106295	23,6	105,2
Bydło w wieku 2 lat i więcej.....	223806	49,6	89,2
w tym krowy.....	199414	44,2	91,0

Wyniki reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w czerwcu 2013 r. wskazują na zmniejszenie się stada bydła. Pogłowie bydła liczyło 451,2 tys. sztuk i było o 2,6% mniejsze niż w czerwcu ub. roku i o 3,7% większe niż w grudniu 2012 r. Pogłowie krów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie bydła i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, zmniejszyło się w skali roku o 9,0%, a w porównaniu z wynikami badania reprezentacyjnego z grudnia 2012 r. odnotowano spadek wynoszący 4,0%. Stado cieląt liczyło 121,1 tys. sztuk, tj. o 8,8% więcej niż w czerwcu 2012 r. i o 10,0% więcej niż w grudniu ub. roku.

POGŁOWIE BYDŁA

Stan w miesiącu

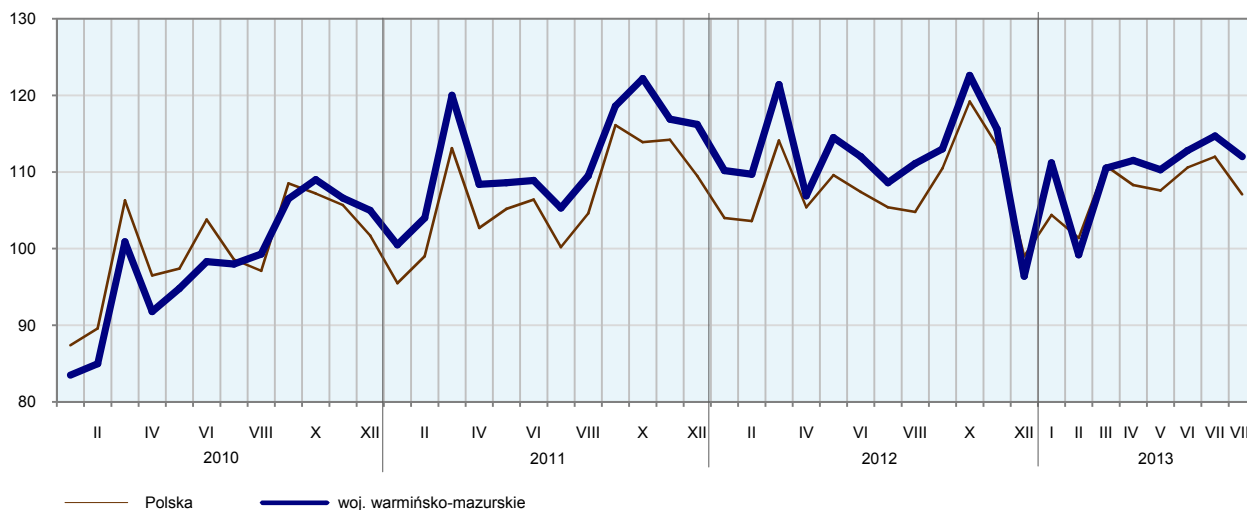
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2292,6 mln zł i była (w cenach stałych) o 0,8% wyższa niż w sierpniu ub. roku i o 2,6% niższa niż przed miesiącem. Wystąpił spadek **produkcji budowlano-montażowej** – w stosunku do ub. roku o 23,1%.

W ujęciu rocznym wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 12,7%) i przetwórstwie przemysłowym (o 0,8%). Spadek odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 16,9%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,2%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Wyższy niż w sierpniu ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 11 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu, niższy w 17. Wzrost sprzedaży w stosunku do sierpnia ub. roku zanotowano m.in. w produkcji: mebli (o 9,4%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,6%). Wzrost sprzedaży wystąpił również w produkcji artykułów spożywczych (o 5,2%), która w sierpniu br. stanowiła 40,4% produkcji przemysłowej (42,2% przetwórstwa przemysłowego) województwa. Spadek sprzedaży w odniesieniu do sierpnia ub. roku odnotowano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 27,5%), pozostałego sprzętu transportowego (o 27,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,4%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2013	I–VIII 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	100,8	98,1	100,0
w tym:			
Górnictwo i wydobywanie.....	83,1	72,0	0,6
Przetwórstwo przemysłowe.....	100,8	98,1	95,2
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych.....	105,2	95,4	37,8
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	96,6	101,0	5,4
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	102,6	97,7	3,3
wyrobów z metali.....	99,6	106,2	5,9
maszyn i urządzeń.....	72,5	74,2	2,5
mebli.....	109,4	102,9	10,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	91,8	97,8	1,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	112,7	110,8	2,5

W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym zmniejszyła się o 3,0%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w sierpniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 30,0 tys. zł i była (w cenach stałych) o 3,3% wyższa niż przed rokiem, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 2,4% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto wyższego o 4,3%.

W okresie styczeń–sierpień 2013 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 17968,6 mln zł i była (w cenach stałych) o 1,9% niższa niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana spadła o 1,9%. Wydajność pracy w przemyśle na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 236,1 tys. zł i była (w cenach stałych) o 1,3% wyższa niż w ub. roku.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w sierpniu br. wyniosła 251,4 mln zł i była o 19,8% niższa niż w sierpniu ub. roku i o 0,8% wyższa niż przed miesiącem.

W sierpniu br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 12,0% niższe niż przed rokiem, przy spadku przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 1,8%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w sierpniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 19,4 tys. zł i była (w cenach bieżących) niższa o 8,8% niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w sierpniu br. ukształtowała się na poziomie 157,1 mln zł i stanowiła 62,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do miesiąca poprzedniego produkcja budowlano-montażowa zmniejszyła się o 10,8%, a w stosunku do sierpnia ub. roku o 23,1%.

W stosunku do sierpnia 2012 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. W podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 37,3%, w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi związanymi ze wznoszeniem budynków produkcja budowlano-montażowa spadła o 19,7% i w dziale roboty budowlane specjalistyczne o 5,1%.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2013	I–VIII 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	76,9	83,3	100,0
Budowa budynków	80,3	91,9	45,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.....	62,7	83,3	30,7
Roboty budowlane specjalistyczne	94,9	70,6	23,9

Również w porównaniu z lipcem 2013 r. zanotowano spadek produkcji budowlano-montażowej we wszystkich działach budownictwa. W dziale „roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej” o 13,9%, „roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” o 10,2% oraz „roboty budowlane specjalistyczne” o 8,2%.

W okresie styczeń–sierpień 2013 r. produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 1661,4 mln zł i była o 14,9% mniejsza niż w takim samym okresie roku ubiegłego. Wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 129,4 tys. zł i była (w cenach bieżących) o 3,0% niższa niż przed rokiem. Produkcja budowlano-montażowa spadła w tym czasie o 16,7%. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. W dziale „roboty budowlane specjalistyczne” produkcja budowlano-montażowa spadła o 29,4%, w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami związanymi z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 16,7%, a w dziale „roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” o 9,1%.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W sierpniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, zmniejszyła się liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia (o 21,4%) i liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 11,5%). Spadła również liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 48,8%).

Według wstępnych danych², w sierpniu br. **przekazano do użytkowania** 299 mieszkań, tj. o 285 mniej niż przed rokiem (spadek o 48,8%). W badanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazali: inwestorzy indywidualni – 187 (62,5% ogółu oddanych mieszkań), budujący na sprzedaż lub wynajem – 111 (37,1%) i budownictwo zakładowe – 1 (0,3%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 41,6%, 55,5% i 0,2%. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim w sierpniu br. stanowiły 2,8% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–sierpień br. kształtowała się następująco:

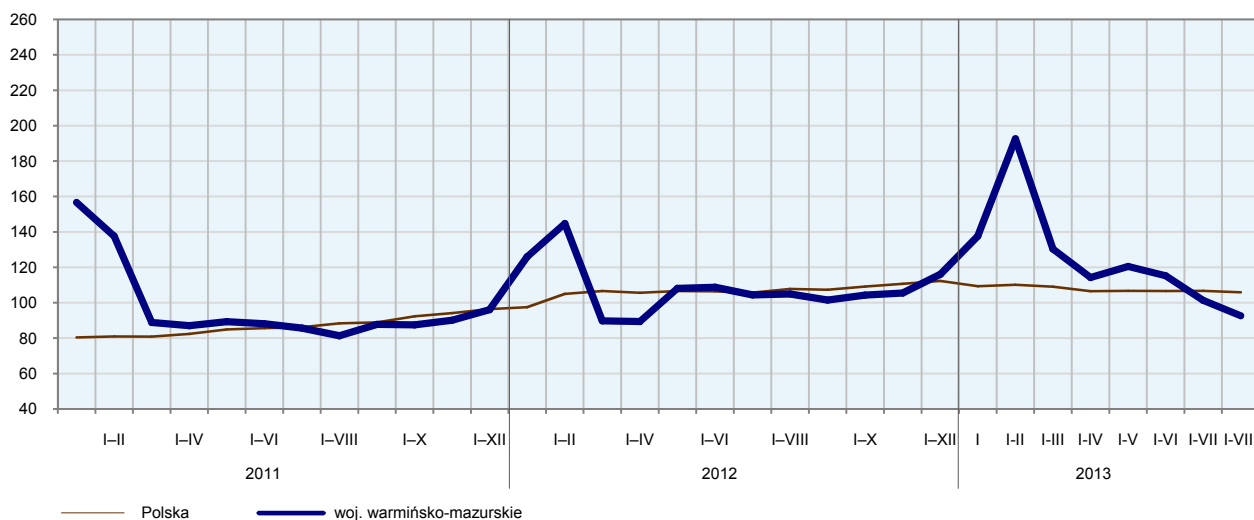
Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VIII 2012 = 100	
O g ó ł e m	2697	100,0	88,3	102,3
Indywidualne	1593	59,1	88,0	138,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	1030	38,2	91,9	49,7
Spółdzielcze.....	36	1,3	51,4	75,2
Komunalne.....	37	1,4	142,3	39,2
Zakładowe.....	1	0,0	3,6	116,0

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W okresie styczeń–sierpień 2013 r. w województwie oddano do użytkowania 2697 mieszkań, tj. o 358 (o 11,7%) mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna **powierzchnia użytkowa mieszkania** oddanego do użytkowania wyniosła 102,3 m² i była o 0,1 m² większa niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w okresie styczeń–sierpień 2012 r. Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej wybudowali inwestorzy indywidualni. Tylko inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem oddali mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej mniejszej niż w takim samym okresie roku ubiegłego.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

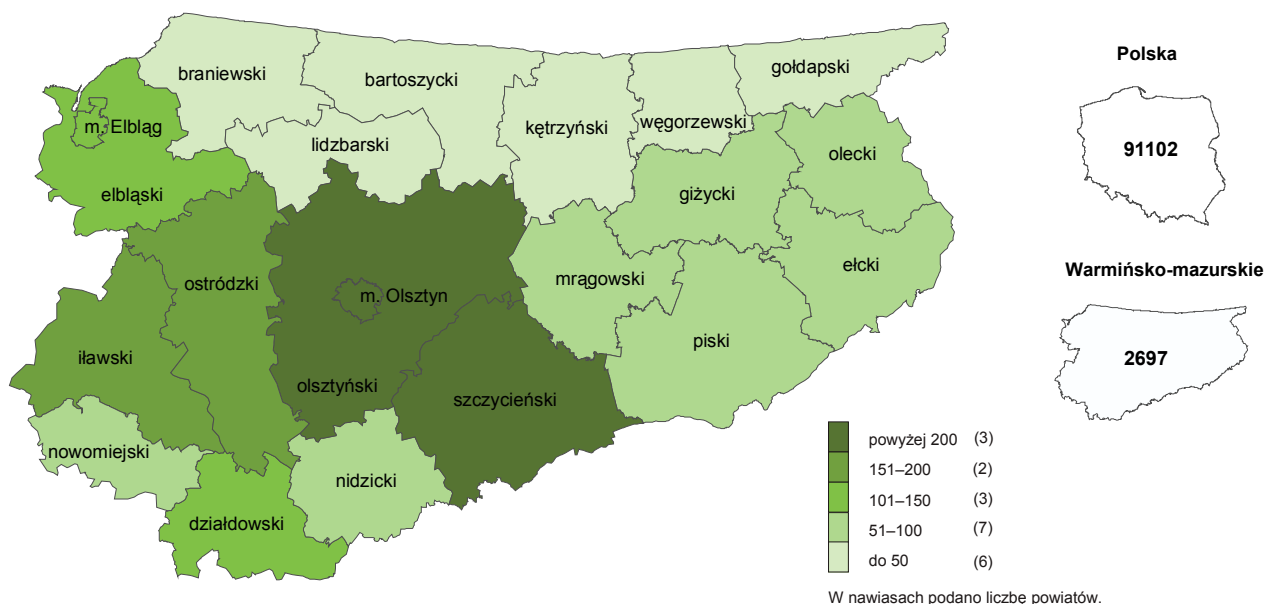
(analogiczny okres 2010 = 100)

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Olsztynie (696), powiecie olsztyńskim (400) i szczycieńskim (234), a najmniej w powiecie węgorzewskim (18).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: lidzbarskim (169,0 m²) i elckim (146,9 m²). Najmniejsze (poniżej 80,0 m²) wybudowano w Olsztynie (58,9 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–SIERPIEŃ 2013 R.

W sierpniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 293 mieszkań. Było to o 21,4% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Z ogólnej liczby pozwoleń 76,8% dotyczyło pozwoleń wydanych dla inwestorów indywidualnych, 21,5% dla budujących mieszkania z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, 1,4% dla budownictwa komunalnego i pozostałe 0,3% dla budownictwa zakładowego.

W badanym miesiącu (w porównaniu z sierpniem 2012 r.) zmniejszyła się liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 11,5% do 315). Inwestorzy indywidualni rozpoczęli budowę 68,3% (z ogółu rozpoczętych) mieszkań, budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem 31,4%, a budownictwo zakładowe pozostałe 0,3%.

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–sierpień br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VIII 2012 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VIII 2012 = = 100
O g ó ł e m	2438	100,0	69,4	2124	100,0	74,3
Indywidualne	1608	66,0	79,1	1562	73,5	99,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	796	32,6	57,0	518	24,4	41,7
Komunalne	33	1,4	42,3	1	0,0	12,5
Zakładowe	1	0,0	14,3	43	2,0	130,3

W ciągu roku wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia, jak i mieszkań, których budowę rozpoczęto, przeważały mieszkania inwestorów indywidualnych.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W sierpniu br. w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku wystąpił spadek (w cenach bieżących) zarówno w **sprzedaży detalicznej** (o 8,3%) jak i **hurtowej** (o 29,1%).

W porównaniu z sierpniem ub. roku spadek sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano m.in. w sprzedaży: paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 31,9%), mebli, rtv, agd (o 21,3%), w grupie „pozostałe” (o 14,3%). Wzrost sprzedaży wystąpił m.in. w sprzedaży: pojazdów, samochodowych, motocykli, części (o 6,6%), farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 5,1%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2013	I–VIII 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	91,7	94,7	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	106,6	104,3	18,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	68,1	63,7	15,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	100,4	101,5	22,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny....	105,1	113,3	2,6
Włókno, odzież, obuwanie	101,4	92,9	5,1
Meble, rtv, agd	78,7	78,4	3,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	96,8	99,1	5,9
Pozostałe	85,7	99,8	27,1

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z lipcem 2013 r. sprzedaż detaliczna wzrosła o 0,2%, w tym spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej województwa w grupach: „pojazdy, samochodowe, motocykle, części” (o 9,5%), „paliwa” (o 7,9%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 0,8%). W grupie „pozostałe” sprzedaż detaliczna spadła o 10,5%.

W okresie styczeń–sierpień 2013 r. sprzedaż detaliczna była o 5,2% mniejsza niż przed rokiem. Największy spadek odnotowano w sprzedaży: paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 36,3%) oraz mebli, rtv, agd (o 21,6%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w sierpniu br. była mniejsza o 7,3% niż przed rokiem i o 1,2% większa w porównaniu z lipcem 2013 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych – odpowiednio: mniejsza o 8,8% i większa o 1,6%.

W okresie styczeń–sierpień 2013 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych spadła o 1,2%, a w hurtowych o 3,4%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2012 r. B – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	137,6	137,6	137,4	137,3	137,7	137,6	137,3	137,2	137,0	136,3	143,2	141,5
	B	137,7	137,5	136,9	136,3	136,3	136,1	136,1	136,0				
poprzedni miesiąc = 100	A	100,5	100,0	99,9	99,9	100,2	100,0	99,8	99,9	99,9	99,5	105,1	98,8
	B	97,4	99,8	99,6	99,5	100,0	99,8	100,0	99,9				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,2	98,3	98,3	99,2	99,9	99,5	99,1	99,2	99,2	98,9	104,3	103,3
	B	100,1	99,9	99,6	99,2	99,0	98,9	99,1	99,2				
Bezrobotni zarejestrowani ^b (w tys. osób)	A	114,5	116,0	114,5	109,9	105,2	102,0	101,2	102,1	102,7	104,8	108,5	113,2
	B	120,8	122,4	121,3	117,0	111,6	107,4	107,3	107,1				
Stopa bezrobocia ^{bc} (w %)	A	21,2	21,5	21,2	20,6	19,9	19,4	19,3	19,4	19,5	19,8	20,4	21,2
	B	22,2	22,5	22,3	21,7	20,9	20,2	20,2	20,2				
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	2324	3052	4014	4481	3953	3227	3022	3159	4107	3298	2490	2293
	B	2945	3700	5378	5094	4139	3852	4027	3722				
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^b	A	173	120	106	97	83	97	105	72	93	112	115	159
	B	130	111	77	85	70	84	82	67				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3009,64	2835,65	2990,75	2877,26	2941,72	2972,96	2969,97	2967,86	2978,25	2970,75	2869,43	3278,06
	B	3043,45	2872,37	3034,97	3007,46	3019,59	3048,54	3071,26	3037,19				
poprzedni miesiąc = 100	A	94,2	94,2	105,5	96,2	102,2	101,1	99,9	99,9	100,4	99,7	96,6	114,2
	B	92,8	94,4	105,7	99,1	100,4	101,0	100,7	98,9				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	111,8	105,5	103,0	102,4	105,9	105,3	102,7	102,7	101,2	103,5	97,4	102,6
	B	101,1	101,3	101,5	104,5	102,6	102,5	103,4	102,3				
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^d :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	104,5	.	.	104,3	.	.	104,3	.	.	103,4
	B	.	.	101,4	.	.	.	.	.				

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. ^b Stan w końcu okresu. ^c Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^d W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2012 r. B – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,8	101,6	102,0	110,4	104,0	96,2	97,5	92,4	102,9	102,1	104,5	102,5
	B	100,9	100,1	97,0	99,6	97,6	96,0	84,0	84,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	91,3	86,8	91,1	96,1	96,0	94,2	104,5	111,6	109,7	110,0	119,3	118,3
	B	117,1	115,4	109,9	99,1	92,9	92,7	79,9	73,2				
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	113,8	102,7	96,4	99,9	97,5	103,0	99,2	106,7	99,3	94,1	100,8	107,1
	B	97,6	100,5	95,5	100,3	95,1	97,0	103,4	97,8				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	130,0	132,5	121,5	118,0	113,8	120,8	115,3	124,0	120,4	112,2	111,9	120,8
	B	103,7	101,4	100,5	100,9	98,4	92,7	96,6	88,5				
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	92,8	102,5	97,1	102,4	101,2	105,2	98,1	103,7	104,0	100,1	95,8	96,0
	B	94,4	100,1	101,5	101,4	96,9	107,0	104,3	104,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	135,3	131,3	118,2	115,5	117,4	120,7	114,0	118,7	117,0	117,0	108,3	98,1
	B	99,8	97,4	101,8	100,8	96,5	98,2	104,4	105,4				
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia													
	A	6,4	6,6	6,4	6,3	6,9	6,2	7,5	6,8	6,8	7,1	7,1	6,4
	B	6,0	5,7	6,0	6,0	5,4	5,5	6,3	7,1				
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	94,8	99,5	110,6	88,1	107,1	97,8	97,0	102,3	101,7	108,4	94,3	83,3
	B	115,4	89,4	111,3	101,1	98,8	101,8	102,3	97,4				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,7	105,5	101,1	98,6	105,4	102,9	103,1	101,5	95,3	100,3	98,9	82,9
	B	100,9	90,6	91,1	104,5	96,4	100,4	106,0	100,8				
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących)													
poprzedni miesiąc = 100	A	35,1	74,0	154,1	106,2	101,3	156,2	83,2	107,7	111,8	101,3	96,7	127,7
	B	32,9	93,4	143,9	101,5	102,4	134,2	100,0	89,2				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	159,2	118,0	118,9	101,6	94,2	99,5	107,7	105,7	84,1	103,9	100,0	84,3
	B	79,1	99,9	93,3	89,1	90,1	77,4	92,9	76,9				

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2012 r. B – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	305	615	885	1158	1628	2007	2471	3055	3544	4104	4656	5496
	B	333	818	1286	1480	1815	2128	2398	2697				
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	80,5	105,1	101,0	102,7	121,0	123,3	121,8	129,1	115,7	118,0	117,4	120,3
	B	109,2	133,0	145,3	127,8	111,5	106,0	97,0	88,3				
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	91,7	96,7	120,3	94,4	104,4	102,0	107,0	106,6	88,3	110,7	90,3	108,9
	B	77,9	97,5	115,0	105,2	107,5	101,9	105,0	100,2				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	127,4	117,3	114,1	109,6	106,7	110,1	111,8	109,6	112,5	99,6	109,7	105,6
	B	89,8	90,6	86,6	96,6	99,4	99,3	97,5	91,7				
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	2,2	.	.	2,6	.	.	3,1	.	.	2,9
	B	.	.	2,9	.	.	3,8	.	.				
netto ^d (w %)	A	.	.	1,8	.	.	2,2	.	.	2,7	.	.	2,3
	B	.	.	2,6	.	.	3,2	.	.				
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	207,2	.	.	487,3	.	.	769,5	.	.	1130,8
	B	.	.	151,9	.	.	376,6	.	.				
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	149,6	x	x	135,3	x	x	119,4	x	x	101,6
	B	x	x	73,3	x	x	77,3	x	x				
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON													
(stan w końcu okresu)	A	116658	116800	117052	117332	117771	118143	118333	118639	118912	119276	119700	119913
	B	119658	119873	119982	120351	120749	121284	121680	122083				
w tym spółki handlowe	A	6444	6482	6516	6557	6588	6636	6666	6690	6725	6752	6788	6820
	B	6862	6897	6937	6995	7047	7097	7136	7157				
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	961	963	967	971	971	976	980	983	988	991	991	995
	B	995	999	1001	1005	1010	1014	1017	1019				

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.